

جریدہ علمیہ

مشيخت جليله اسلاميه نك بصريه رسميه مبدر

ربيع الاول سنه ۱۳۴۰

عدد ۷۰

شمديلك آيده بر نشر اولنور

يدجى سنه

تشریحات مخصوصه

دین اسلام

۹

اختلاف فقها

اختلاف اشتباه وخفاء حقدن نشأت ایدر ؛ اختلاف اهل علمه بحث و مناظره قبول رینی کشاد ایش ، مسئله بی استکناهیه پک زیاده یاردم ایشدر . اختلاف حق و حقیقی تحری اوغورنده اهل علمک نه درجه لرده اتعاب ذهن ایتدکارینک الک بارز بر علامتی ، حریت افکارک الک بیوک برشاهدی در .

اختلافات فقهیه اختلافات اعتقادیه کی بدعت وضالتی موجب دکلدر . احکام فقهیه ده اختلاف امت واسع بررحتدر . اختلافات فقهیه سایه سنده وجوه عبادات وطرق معاملات کرکی کی توسع ایش ، اسلامک بر دین یسر وسهولت اولدینی تظاهر ایشدر .

مذاهب فقهیه اهل بدعتک مذاهی کی محدث دکلدر . بلکه غزوۀ جلیله بدرده [۱] سفر جلیل بنی قریظه ده ، [۲] مصالحه حدیبیه [۳] اثناسنده وقوع بولان اختلافادن آکلاشیله جنی وجهله عصر سعادتنده بیله واقع اولمش ، صحابه کزینک اوائل ایامندن اعتباراً جریان ایده کیشدر .

عصر جلیل رسالتده وقوع بولان اختلاف هان برطرف اولمش ، اصلاً تقرینه میدان ویرلماشدر .

[۱] غزوۀ بدرده اسرای حربک فدییه ابله نجاتی ویاقتل ایله مجازاتی حقنده بین الاصحاب اختلاف واقع اولمش ایدی . ارحم الانبیا صلی الله علیه وسلم افندمن حضرتلری بالاجتهاد فدییه آلمق جهتی ترجیح بیورمشلر ایدی . فقط قتل فدییه دن اولی اولمقله ، اولای ترک بیوردر قلدندن طولای ، حق عایونرنده برتنیه سبحانی واقع اولمش ایدی .

[۲] بنی قریظه سقرنده ایکندی نمازینک یولده ویا بنی قریظه دیارنده ادا ایدلمسی حقنده اصحاب کزین آرمسنده براختلاف واقع اولمش ایدی ، اشفق الانبیاء علیه اکمل التحایا افندمن حضرتلری هرایکی طرفک اجتهادلری تصویب ایشلر ایدی .

[۳] حدیبیه مصالحه سنده بعض مواد صلحیه حقنده شدتلی براختلاف باش کوسترمش ایدی . حکیم الانبیا علیه الصلاة والسلام افندمن حضرتلری ، منافع مستقبله امت اوغورنده ، مشرکین طرفندن درمیان اولنان بعض تکالیف شاقه بی قبول بیورمشلر ایدی .

خليفة اول صديق اعظم عصر نده وقوع بولان اختلاف بر حکم دينيده قرار بولما مشدر .
خليفة ثانی فاروق اکبر عصر نده بر حکم دينيده اختلاف تقرر ايتمش ، فقط اختلاف
اجتهاددن ، مخالفت افکاردن ناشی ذم ولوم واقع اولما مشدر .

خليفة ثالث حضرت ذی النورین عصر نده اختلافات فقهیه ذم ولومه منجر اولمش ، قسمت
اموال و ولاياته تعلق ایدن بعض مسائلده حضرت خليفة بعض اصحاب کزينک لومنه دوچار
اولما مشدر .

خليفة رابع حضرت حیدر کرار عصر نده اختلافات فقهیه حاد بر دوره گیر مش ؛ سيف و سنانہ ،
سفک دمایہ باعث اولمش ؛ بونکله برابر حضرت خليفة مخالفارینی اخوت دينيه دن اخراج
ایلاما مشدر .

کتاب الله محفوظ ، سنت رسول الله اسانیدی ایله برابر مضبوط ، موارد اجماع معلوم
اولمغله اختلاف آنحقی کیفیت استنباطده ، طرق استدلالده واقع اولیور .

عصر جلیل رسالتده جمله یه علماً بیان اولنان امور مهمه فرائض قطعیه ، عقود
واحکام شرعیه انصوص واضحه و اجماع قطعی کبی ادله شرعیه مستند ؛ ضروریات دينيه
بالتواتر و بالضروره ثابت اولمغله بونلرده اصلاً اختلاف یوقدر . اختلاف بونلرک بالضروره
واقع اولان فروع و تفاسیلده واقع اولما مشدر . بونقصدی ایضاح ایچون بعض امثله ایراد ایدلم :

۱ — طهارت صلاتک صو ایله صحیح اولسی متفق علیه ، سائر مایعات ایله جوازی
مختلف فیه در :

ابن ابی لیلی کبی بعض ذواته کوره مایعات سائر ایله ده طهارت صلات جائز ایسه ده
فقهاء سائر دیه کوره جائز دکدر .

۲ — صلاة جمعة نک فرضیتی متفق علیه ، اذن سلطانہ توقف ایتیمی مختلف فیه در :
امام اعظمه کوره صلات جمعة آنحقی اذن سلطان ایله صحیح اولور ، ائمة ثلاثیه کوره اذن
سلطان اولمقسزین ادا اولنان صلاة جمعة صحیحدر ، شوقدر که اذن سلطان مستحبدر .

۳ — بيع مطلق صحیح اولسی متفق علیه ، بيع صبی نک ، بيع مکره نک صحیح
اولسی مختلف فیه در : امام اعظم و احمد کوره صبی ممیزک بیعی صحیح ، امام مالک
وشافعی یه کوره بيع صبی غیر صحیحدر . بونک کبی بيع مکره امام اعظمه کوره صحیح
ایسه ده ائمة ثلاثیه کوره صحیح دکدر .

۴ — نکاحك مشروعتی مجمع علیه ، حین عقدده شاهدلرك شهادتی شرطی مختلف
فیه در : امام مالک کوره اشاعه ایتک ، کتم ایتامک اوزره شاهدسنز نکاح صحیح اولور ،
ائمه ثلثه یه کوره شاهدسنز نکاح صحیح اولماز .
از میرلی

اسماعیل حق

دارالحکمة الاسلامیه باشکاتبی اعضادن حافظ اسماعیل افندینک آقشام

غزته سی مخبرلرندن برینه بیاناتی

« بزه نه یاپدیغمزی صوریورسکنز ؟ دارالحکمه اولجه ینه بویله بر طلب اوزرینه
نشر ایلدیکی فهرست مساعیده زمانک ، ظروف واحوالک مساعیده سی درجه سنده ایفای خدمته
درجه موفقیته کوسترمش ایدی . تکرار او یله بر فهرست ترتیبیه مقام ساهی مشیختپناهیدن
ودوائر سائر ددن محول اوراق ومحررات ایله خارجدن وپک متنوع مواد اوزرینه واقع
مراجعتلرک ، ویریلن ودوائر عائده سنه یازیلان قرارلرک عدد ونوعلری اراءه ایدیلر بیلر ،
بونلر هی برر ایشدر . نه چاره که دینی ، اخلاقی ، اجتماعی مسائل ایله متوغل بولونان
بر مؤسسه علمیه نک قیمت واهمیت سعی بونکله تقدیر اولنه ماز . هر کون آلمقه
اولدیغمز مکتوبلرک نشرینه امکان اولسه ، بزدن نه لر بکله نمکده اولدیقه وبالطبع اسعاف
ایده مدیکمز بو مطالبدن دولایي تقدیر فخری خصوصتله هدف اولمقه بولدیغمز
حیرت ایدردیکمز .

حدود وظائفي نظامنامه مخصوص ایله محدود ومعین بولان دارالحکمه ، سنه لردن بری
حرب واشغال آلتنده ایکله ین مملکتک دینی ، اخلاقی ، اجتماعی یارده لرینی غایت اساسلی
وپک درین بر صورتده تدقیق ایله مکلف بولنیور . هر هانکی خصوصده اولرسه اولسون اتحاد
ونشر ایده جکی مقرراتک ایسه ؛ بیثدولت وملت اوزرنده اجرا ایله یه جکی تأثیرات عظیمه نک
اهمیت ومسئولیتنی مدرک اولمقه کندیسندن مأمول ومنظر اولانک چوق فوقده محافظه کار
قالمقه حقلیدر . عکسی تقدیرده ییقمق ویا مقی ایستدیکی شیلرک فرقه اولما مقله مؤاخذه
اولونوردی .

محیطمز کبی شرق وغربه عائلا لایعد آمال ومقاصدک ، احتراصات سیاسیه نک ، منافع